

שם הפעילות: גבורה בתקופת השואה

הכותב/ת: מכון מורשת - בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ' - גבעת חביבה

ערכים ומטרות הפעילות

1. הכרת היבטים שונים של המושג גבורה וביטויי בתקופת השואה.
2. למידה על דמויות מופת המבטאות גבורה בשואה.

קהל היעד

חברת הנעורים (י-יב')

משך הפעילות

כשעה

רשימת ציוד ועזרים

- לוח וטוש
- הגדרות לגבורה – **נספח א'** - [לחצו כאן](#)
- קטעי קריאה על דמויות – **נספח ב'** - [לחצו כאן](#)
- סטריפים צבעוניים
- בריסטולים
- טושים
- סלטייפ
- מספרים

מערך הפעילות

1. פתיחה (15 דקות המלצה)

מהי גבורה:

שואלים: מהי גבורה לדעתכם? (אוספים תשובות מכמה חניכים)

הגדרת גבורה:

- מחלקים לכל חניך סטריפ של בריסטול צבעוני. בחדר פזורות הגדרות למילה גבורה (**נספח א'**).
- מבקשים מהם להניח את הסטריפ שלהם ליד ההגדרה שלדעתם הכי נכונה.
- את הסטריפים הם מניחים ליד ההגדרה, בצמוד אחד לשני, כך שיווצר מעין גרף עמודות של עמדתם בעניין.

- אחרי שסיימו לבחור, מבקשים מכמה מהחניכים להגיד מה בחרו ולמה.
- יש עוד דרכים להגדיר גבורה לדעתכם?
- למה גבורה זה לא רק כוח פיזי?
- מה החשיבות, אם יש כזו, לדבר וללמוד על מעשים של גבורה (כדאי לזכור שבדרך כלל גבורה נדרשת במצבים לא חיוביים, שאולי היינו חושבים שטוב היה אם בכלל לא היו מתקיימים, אז למה לעסוק בזה?)
- אילו זוגמאות של גבורה בזמן השואה אתם מכירים?

2. מפגש עם דמויות מופת – (30 דקות - המלצה)

- במשבצת הזו אנחנו נדבר על כמה דמויות שגבורתן היא לא הדרך שבה הרבה פעמים רואים ומבינים אנשים גבורה ובכל זאת, ואולי דווקא בשל כך, חשוב ללמוד ולהכיר את פועלן.

מחלקים את החניכים לשלישיות. כל שלישייה מקבלת חומר על דמות אחת: מכתבים שלו / אליו, ביוגרפיה קצרה, ציורים, שירים, סיפורים, עדויות וכו' (**נספח ב'**).

- מתוך החומרים שכל קבוצה קיבלה היא צריכה להכין על אותה דמות דף עיתון אחד.
- בדף צריך להציג את הדמות ולכתוב במה התבטאה הגבורה שלה בתקופת השואה.
- בסוף הסדנה תהיה לנו בעצם מיני תערוכה של דמויות מופת, שניתן לתלות. אפשר גם יהיה, למעוניינים, להמשיך לחקור על אותה דמות.
- **הדמויות:** סטפה וילצ'ינסקה, גיזי פליישמן, מרדכי אנילביץ', טוסיה אלטמן, פרדי הירש, חביבה רייק, אנה בראודה, ולדיסלב שלנגל.

3. סיכום והצגה בקבוצה (20 דקות – המלצה)

- הצגה במליאה
- כל זוג תולה ומציג את הדמות שהוא עבד עליה.

דיון לסיכום:

- האם הדמויות שהכרנו בסדנה נחשבות גיבורות בחברה?
- האם בעיניכם הם נחשבים גיבורים/גיבורות?
- אילו סוגי גבורה מאפיינים את הדמויות?
- מה למדתם על גבורה בסדנה הזו?

סיכום של המדריך/ה:

בתקופת השואה בה הכל היה קיצוני כל כך, גם מעשים שהיום נראים לנו יומיומיים או רגילים דרשו המון אומץ ובעצם ניתן לומר שכל מעשה בו האדם התנגד בצורה מכוונת, הוא נדרש לתעצמות נפש, גם אם המעשה שעשה היה חד פעמי או קטן ולכן היו בו ממדים של גבורה.

תובנות ודגשים חינוכיים

- חשוב לייצר אווירה רגועה ומתאימה טרם התחלת הפעילות.
- מהכרות עם קבוצתכם, מצאו את הנוסחה הנכונה להכיר וללמוד על הדמויות – האם נכון בקבוצות קטנות או לחילופין, לבחור בדמות או שתיים וללמוד עליהן ביחד.